

N:o 12.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 Mars 1878, kl. 1 e. m.

Memorial, i fråga om ändringar i gällande reglemente för Riksbankens styrelse och förvaltning äfvensom i aflöningsstaten för samma bank.

Efter att hafva genomgått samtliga delar af det för Riksbankens styrelse och förvaltning vid senaste riksdag fastställda reglemente och dervid jemväl till behandling förehaft

dels de vid innevarande riksdag väckta och till Utskottet hänvisade motioner, hvilka afse ändringar i sagda reglemente, nemligen:

Herr *A. O. Wallenbergs* motioner, N:is 20, 21 och 22, i Första Kammaren, angående förändrade bestämmelser i 5, 9 och 24 §§ af bankoreglementet samt

Herr *J. A. Sjös* motion, N:o 32, i Andra Kammaren, rörande utgifvande af riksbankssedlar å två kronor,

dels ock utaf fullmäktige i Riksbanken gjorda framställningar om ändring i nyssberörda § 9 äfvensom i §§ 69 och 70 af bankoreglementet,

får Utskottet härmed i den af samma reglementes nuvarande uppställning föranledda ordningsföljd till Riksdagen afgifva utlåtande angående omförmälda motioner och derjemte föreslå de ändringar i reglementet, hvilka i anledning af dessa motioner och fullmäktiges framställningar samt inom Utskottet väckta förslag funnits böra ifrågakomma;

hvarjemte Utskottet i sammanhang härmed underställer Riksdagens pröfning till Utskottet inkomna ansökningar rörande löneförhöjning eller annan ändring i den vid bankoreglementet fogade aflöningsstat för Riksbanken.

Uti en not till § 4 i bankoreglementet är uppgift meddelad å Riksbankens reserverade medel och om de föreskrifter, Riksdagen angående desammas användande lemnat. Till dessa medel, utgörande tillhopa 4,217,100 kronor 22 öre, är numera, genom innevarande Riksdags nyligen fattade beslut, att lägga ett belopp af 1,393,464 kronor 91 öre utaf Riksbankens vinst för år 1877, i följd hvaraf de reserverade medlen för närvarande utgöra 5,610,565 kronor 13 öre. Då i afseende å användandet af berörda vinstandel, hvilken följaktligen bör i sagda not inrymmas, Riksdagen meddelat enahanda bestämmelser, som nästlidet år lemnades beträffande det under lit. d i sagda not intagna reserverade beloppet 920,691 kronor 90 öre, torde sistberörda två belopp, uppgående till 2,314,156 kronor 81 öre, kunna och böra under lit. d sammanföras; hemställande Utskottet derföre:

1:o

att noten till § 4 i bankoreglementet måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

- * De reserverade medlen utgöras af:
a) 742,045 kronor 97 öre, återstående behållning af Riksbankens vinstmedel för åren 1866—1873 och af Riksdagen reserverade "till framtida förfogande"; b) 1,251,534 kronor 96 öre, hvilka enligt 1875 års Riksdags beslut skola begagnas till inköp af utländska statspapper, att vid behof användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa; c) 1,302,827 kronor 39 öre, hvilka enligt 1876 års Riksdags beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, för enahanda ändamål, som nyss blifvit nämndt, begagnas till inköp af goda statspapper i utländskt mynt; och d) 920,691 kronor 90 öre, hvilka enligt 1877 års Riksdags beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.	<p>a) }
b) } oförändrade.
c) }</p> <p>d) 2,314,156 kronor 81 öre, hvilka enligt 1877 och 1878 årens Riksdagars beslut skola, då fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.</p> |
|--|--|

Enligt § 5 i bankoreglementet skall såsom Riksbankens metalliska kassa anses och beräknas allt Riksbanken tillhörigt, inom landet befintligt, svenskt och utländskt guld- och silfvermynt samt omyntadt guld och silfver.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion, N:o 20, har Herr Wallenberg föreslagit att nyssnämnde § måtte erhålla följande förändrade lydelse: "Såsom metallisk kassa anses och beräknas allt Riksbanken tillhörigt, inom landet befintligt, svenskt och utländskt guldmynt samt omyntadt guld".

Såsom hufvudskäl för detta förslag anför motionären, att, sedan numera guldmyntfoten blifvit i vårt land antagen och silfvermyntet reducerats till skiljemynt, uti Riksbankens metalliska kassa icke borde få inräknas annan myntmetall eller annat mynt, än det, hvaraf hufvudmyntet består och hvarmed Riksbankens sedlar skola betalas, hvilket måste anses så mycket angelägnare, som metalliska kassans minimibelopp för vanliga fall fortfarande vore begränsadt till samma summa, som ansågs erforderlig under tider, då Riksbankens rörelse var vida mindre omfattande än nu.

I anledning af ett utaf Herr Wallenberg vid sistlidne riksdag framställt hufvudsakligen enahanda förslag med det nu afgifna yttrade Banko-Utskottet i dess utlåtande N:o 13, bland annat, att om än Utskottet måste principiellt med motionären instämma deri att, sedan numera guld blifvit såsom värdemätare i vårt land antaget och Riksbankens sedlar följaktligen skola med guldmynt inlösas, Riksbankens metalliska kassa alltså borde endast af guld utgöras, så hade likväl af bankofullmäktige uti afgifvet och Riksdagen jemväl meddeladt yttrande blifvit så öfvertygande framhållna de skäl, som för tillfället mötte mot en dertill syftande förändring i nu gällande föreskrifter angående metalliska kassans beräkning, att Banko-Utskottet ansåg en dylik förändring icke böra ifrågakomma förr än de af fullmäktige omförmälda förhållanden blifvit annorlunda ordnade. Dessa förhållanden voro, att Riksbanken vore skyldig för statsverkets räkning invexla icke allenast dess nuvarande skiljemynt till obegränsadt belopp utan äfven invexla och kvarhålla allt enligt äldre författningar pregladt silfvermynt, i följd hvaraf betydande belopp kunde komma att i Riksbanken uppläggas och tynga på dess tillgångar samt sålunda, och för så vidt de icke finge i metalliska kassan inräknas, vålla en oberäknelig inskränkning i nu medgifna sedelutgifningsrätt, hvilken hvarken syntes tillräddig eller af något tvingande behof för tillfället påkallad.

Till dessa skäl, hvilka synas fortfarande få gälla, torde äfven kunna läggas, hvad jemväl vid frågans behandling nästlidne riksdag under öfverläggningarna anfördes, att Riksbankens å silfver lydande, ännu utelöpande sedlar skola, om så påfordras, med silfver, enligt ordalydelsen, lösas; och då en sådan inlösning under nuvarande starka kastningar i silfverpriset ej endast nedåt utan äfven uppåt icke alldeles osannolikt kan komma att påfordras, så lärer väl äfven någon del af den i silfver befintliga metalliska kassan få betraktas såsom en verklig inlösningsfond för Riksbankens sedlar.

Uti infordradt och Utskottet tillhandakommet yttrande af bankofullmäktige i anledning af Herr Wallenbergs vid innevarande riksdag väckta, nu i fråga varande motion, hafva fullmäktige, jemte åberopande af förberörda förhållanden, förklarar sig anse den nu rådande penningställningen icke påkalla eller ens medgifva några väsentligare ändringar i gällande föreskrifter angående Riksbankens metalliska kassa. Väl hade Riksbankens tillgång i guld under någon tid nedgått till 10 millioner och något derunder, hvilket, såsom motionären antydt, med rörelsens nuvarande omfattning kunde anses vara väl ringa, men betydelsen deraf förminskades dock i hög grad, om tillbörligt afseende fästes derå, att fullmäktige städse låtit sig angeläget vara att hålla betydande guldreserver dels i räkning hos utländska bankirhus, dels åtminstone i korta, å guld lydande vexlar, betalbara å utrikes ort, hvilka städse inom få dagar kunde vid behof i guld förvandlas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hafva fullmäktige såsom sin mening uttalat, att huru villigt de än erkände såväl det principiellt rigtiga i motionärens förslag som äfven önskligheten från Riksbankens egen synpunkt, att silfver måtte kunna uteslutas från de valutor, på hvilka sedelutgifning får grundas, en sådan åtgärd likväl icke för närvarande borde tillrådas, utan dermed få anstå till dess förhållandena hunnit så stadgas, att de densamma nu mötande betänkligheter kunde anses undanröjda; Och då Utskottet, i enlighet med hvad här ofvan blifvit anfördt, icke kan annat än dela denna fullmäktiges åsigt, hemställer Utskottet:

2:o

att Herr Wallenbergs ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Under förmälan, hurusom de kvartalsuppgifter, hvilka nu mera lemnas öfver Riksbankens ställning, vore sakrika och i alla afseenden tillfredsställande, och då allt förhemligande deraf, vore det än för den korta tiden af en eller annan månad, länge sedan vore bortlagdt, men deremot kännedom om samma ställning alltid vore ett viktigt bidrag för bedömande af affärsförhållandena, har Herr Wallenberg uti afgifven motion, N:o 21, i Första Kammaren föreslagit en sådan förändring af föreskrifterna i 9 § af bankoreglementet, att "öfver Riksbankens ställning skall upprättas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas ett sammandrag vid hvarje månads slut, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med nu brukliga formulär för kvartalssammandragen."

I enahanda syfte har framställning från fullmäktige i Riksbanken till Utskottet inkommit. Uti den härom affåtna skrifvelsen anför fullmäktige, att från skilda håll den önskan uttalats, att Riksbanken måtte för hvarje månad offentliggöra icke endast sådana kassauppgifter, hvilka enligt nu gällande bestämmelser skola upprätt-

tas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas, utan fullständigare sammandrag öfver bankens ställning i likhet med hvad enligt nyssberörda § i reglementet eger rum för hvar tredje månad; och då fullmäktige icke hade något mot en sådan anordning att invända, hafva de ansett sig böra vidtaga åtgärder för tillmötesgående af denna önskan och på grund deraf hos Utskottet anhållit om framställning till Riksdagen i syfte att få sagda 9 § i bankoreglementet i öfverensstämmelse dermed ändrad.

I anledning häraf och då Utskottet, lika med fullmäktige, hyser den åsigt, att ett oftare offentliggörande af förberörda sammandrag öfver Riksbankens ställning bör vara för allmänheten af intresse utan att för Riksbanken medföra något slags olägenhet, hemställer Utskottet:

3:o

att § 9 i bankoreglementet måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Öfver Riksbankens metalliska kassa, äfvensom tillgången i utländska valutor samt den beräknade sedelstocken skall dels, enligt 5 § i lagen för Rikets Ständers bank af den 1 mars 1830, för hvarje halft år och dels deremellan för hvarje månad uppgift upprättas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas.

Öfver Riksbankens ställning skall likaledes upprättas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas dels för hvarje quarantal sammandrag och dels för år fullständig öfversigt.

Föreslagen lydelse:

Uppgifter rörande Riksbanken skola upprättas, tryckas och med allmänna tidningarna utdelas:

för hvarje månad, utvisande Riksbankens tillgångar och skulder vid månadens slut;

för hvarje halft år sådan öfversigt, som i 5 § af lagen för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830 bestämmes; samt

för hvarje år fullständig öfversigt.

Uti afgifven motion, N:o 22, i Första Kammaren, har Herr Wallenberg föreslagit, att § 24 i bankoreglementet, som handlar om depositionsrörelsen i Riksbanken, måtte ändras derhän, "att bankofullmäktige väl må höja eller sänka depositionsräntan samt förkorta eller förlänga uppsägningstiden, men icke bestämma något maximum för insättningsbeloppet eller förvägra insättningar på depositionsräkning enligt de af fullmäktige i afseende på ränta och uppsägningstid bestämda och i allmänna tidningarna införda vilkor".

Sådan ifråga varande § nu lyder ankommer det på vederbörande styrelse inom

Riksbanken att efter pröfning emottaga penningar på depositionsräkning att återbetalas antingen å bestämd dag efter insättningen eller efter viss, på förhand bestämd uppsägning, med fullmäktige lemnadt bemyndigande att bestämma ej mindre den ränta, som å de insatta medlen lemnas, än ock det högsta insättningsbeloppet.

Genom bifall till motionärens ofvanberörda förslag skulle fullmäktige sålunda bland annat beröfvas befogenhet att pröfva de erbjudna depositionernas lämplighet. Uti afgifvet yttrande öfver detta förslag hafva fullmäktige såsom skäl till afslag å detsamma hufvudsakligen anført, hurusom det vore en af de mest elementära sanningar inom bankförvaltningen, att den styrka en bank kan hemta från depositions-rörelsen i mindre grad berodde af dessa sålunda emottagna penningekapitals sammanlagda belopp än af deras särskilda beskaffenhet, i ty att en mängd små, men stadiga sådana räkningar vore att vida föredraga framför färre och större, uppginge äfven dessa senares sammanlagda belopp till vida betydligare summor, samt att af sådan anledning ej mindre riksbanksstyrelsen än äfven, så vidt fullmäktige hade sig bekant, styrelserna för samtliga enskilda bankbolag inom landet fått sig meddelad befogenhet att *efter pröfning* emottaga penningekapital på deposition, såväl som att bestämma det högsta belopp, hvilket må på sådan räkning insättas. Hvad särskildt Riksbanken beträffar, fingo fullmäktige rättigheten att bestämma högsta insättningsbeloppet på depositionsräkning sig uttryckligen förbehållen vid 1870 års riksdag, då, vid det förhållande att ordställningen i förut gällande bankoreglemente gifvit anledning till det antagande, att det skulle vara vederbörande myndighet inom Riksbanken förbjudet att vägra emottagande af medel, som inlemnades till insättning å sådan räkning, Utskottet, på hemställan af fullmäktige, gjorde framställning hos Riksdagen om bestämdt bemyndigande för fullmäktige att vägra emottagande af depositionsmedel vid tillfällen, då sådana inlemnades till större belopp, än att de ansåges kunna i lånerörelsen användas. Utskottet, som icke kan annat än fortfarande vidhålla rättigheten och giltigheten af detta skäl, har på grund af detsamma och af hvad fullmäktige, såsom ofvan förmälts, i frågan anført, samt då den utväg, som enligt nu gällande bestämmelser är för Riksbankens styrelse öppen, att med vare sig statsmyndigheter, bankinrättningar eller enskilde aftala om medels insättande i Riksbanken på deposition mot lägre ränta likasom på annan uppsägningstid än den vid aftalstillfället publicerade och i regel bestämda, otvifvelaktigt kan vara för Riksbanken och deponenten till ömsesidig båtnad, funnit bankstyrelsen icke kunna eller böra fräntagas den pröfnings- och bestämmelserätt, som i oförmälda hänseenden blifvit densamma med hänsyn till bankens fördel och bästa lemnad, samt hemställer fördenskull,

4:o.

att Herr Wallenbergs ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Uti motion, N:o 32, i Andra Kammaren har Herr *J. A. Sjö* väckt förslag derom, "att Riksbanken må från och med 1879 års ingång utgifva sedlar å två kronor till belopp af 3 millioner kronor, och att Banko-Utskottet må erhålla uppdrag föreslå i öfverensstämmelse dermed nödiga förändringar i gällande reglemente för Riksbankens förvaltning."

I anledning häraf tillåter sig Utskottet erinra, hurusom, då vid 1875 års riksdag beslut fattades om indragning af Riksbankens enkronesedlar, ej mindre af Banko-Utskottet i dess då afgifna utlåtande (N:o 19) i frågan, än äfven vid ärendets behandling inom Riksdagen med öfvertygande och afgörande skäl framhöllos de fördelar, som en sådan förändring skulle så väl för landet i dess helhet som för Riksbanken medföra. Dessa skäl, hvilka torde vara i allt för friskt minne för att behöfva af Utskottet nu upprepas, gälla, enligt Utskottets förmenande, lika mycket mot det nu ifrågavarande förslaget antagande, som de på sin tid föranledde enkronesedlarnas indragning. De olägenheter, som af denna indragning ansågos uppkomma, öfvervägdes och togos vid nämnda besluts fattande i beaktande, men ansågos icke vara af betydighet att böra afhålla från en för vårt myntväsens sunda utveckling gagnelig åtgärd, emot hvilkens vidtagande något annat skäl icke kunde anföras, än att den skulle komma att vålla någon obehärlighet vid verkställighet af smärre liqvider enskilde emellan. Det är ock denna olägenhet, som i nu förevarande motion framhålles, i ty att motionären stöder sitt förslag hufvudsakligen på önskvärdheten af att söka undvika de svårigheter och kostnader vid postförsändning af penningar, som blifvit en följd af enkronesedlarnas indragning. Utan att vilja helt och hållet underkänna betydelsen af de olägenheter, som synnerligast för den från bankinrättningar och postanstalter mera aflägsse boende befolkningen uppstå vid förekommande behof af försändning genom postverket af bref med smärre penningebelopp, lär dock icke kunna bestridas att om, såsom sig bör, vid denna frågas bedömande i betraktande tages, att värdeförsändelser med posten, i enlighet med hvad Kongl. Generalpoststyrelsen allt emellanåt erinrar och uppmanar allmänheten, alltid böra rekommenderas, de af dessa försändelser uppkommande kostnader och olägenheter lika litet äro att uteslutande eller ens företrädesvis tillskrifva enkronesedlarnas indragning som de kunna genom utgifvande af tvåkronesedlar undanröjas. I allt fall anser Utskottet, lika med fullmäktige, dessa olägenheter icke böra tillmätas nog vigt att föranleda en återgång från den reform i vårt myntväsen, hvartill för redan tretio år sedan första steget togs genom indragning af 8- och 16-skillingssedlarne och senast 1875 det här ofvan i samma riktning öförmälda genom indragning af sedlarne å en krona; och föranlättes Utskottet med stöd af nu anförda förhållanden hemställa:

5:o

att Herr Sjös ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Sedan, vid granskning af bestämmelserna i § 42 af bankoreglementet angående åliggandena för de två deputerade inom Riksbankens styrelse, förslag blifvit inom Utskottet väckt derom att, med afseende å de för dessa deputerade sig allt mer ökande göromål, stadgandet om skyldighet för endera af dem att, bland annat, utöfva tillsyn öfver Riksbankens pappersbruk, hvars tillverkningar under de senaste åren nog allmänt inom landet varit föremål för anmärkning, måtte ändras derhän, att detta åliggande blefve på någon annan af fullmäktige öfverflyttadt, anmodade Utskottet fullmäktige att afgifva yttrande, dels huruvida icke den närmare tillsynen öfver Riksbankens pappersbruk lämpligen borde öfverflyttas på någon af de fullmäktige, hvilka ej hafva deputeradegöromål sig anförtrodda, dels ock om och till hvad belopp i så fall särskildt arfvode för den fullmäktig, som erhöll dylikt uppdrag, syntes böra ifrågakomma.

I anledning häraf hafva fullmäktige till en början meddelat, hurusom öfverinseendet öfver Riksbankens pappersbruk, efter att från detsammas anläggning år 1755 hafva till år 1772 varit anförtrodt kommissariatet i Riksbanken, sistnämnda år öfverflyttades till fullmäktige, hvilka sedan dess samfaldt utöfvat tillsynen vid bruket, jemte det att från år 1789 det speciella inseendet öfver detsamma varit uppdraget en af fullmäktige, som för detta bestyr erhållit särskild godtgörelse. Denna utgick ursprungligen med 100 r:dr banko "i ett för allt för resor och omkostningar", men höjdes vid 1828—1830 årens riksdag till 300 r:dr banko såsom "ersättning för dervid förefallande kostnader i afseende på nödvändiga resor fram och åter", hvartill vid 1840—1841 årens riksdag lades särskild "ersättning efter räkning för kostnader i och för den inspekterande fullmäktigens vivre och logis under vistandet å Tumba". Vid 1856—1858 årens riksdag blef, med bibehållande af nyssnämnda bestämmelse i afseende å godtgörelse för kostnaderna under vistelsen vid bruket, ersättningsbeloppet till den inspekterande fullmäktigen bestämdt till 500 r:dr riksmünt, med dervid tillagd skyldighet för bemälda fullmäktig att en gång i månaden eller oftare, om så erfordrades, besöka bruket. Härvid förblef tills vid 1867 års riksdag beslut fattades om utseende af två deputerade bland fullmäktige för handhafvande af den dagliga förvaltningen inom Riksbanken, i sammanhang hvarmed det speciella inseendet öfver bruket ålades en af desse deputerade, och den med detta bestyr förenade särskilda godtgörelse borttogs, endast att i bankoreglementet bibehölls bestämmelsen derom, att "kostnaden för deputerades vistande å Tumba bruk skall af brukskassan godtgöras", hvilken bestämmelse vid 1873 års riksdag jemväl ur reglementet uteslöts.

Beträffande sjelfva saken hafva fullmäktige anført, att då å ena sidan i betraktande toges de maktpåliggande och ansträngande göromål, som åligga fullmäktiges deputerade och hvilka numera fordrade deras dagliga närvaro i banken, samt å andra sidan hänsyn toges till det med utvidgningen af Riksbankens pappersbruk allt mera framträdande behovet af en noggrann och omsorgsfull tillsyn öfver det-

samma, fullmäktige icke kunde annat än finna, det en ömsesidig fördel för Riksbanken och Tumba bruk bereddes, i händelse de fullmäktige, hvilka hafva deputeradegöromål sig anförtrodda, befriades från inseendet öfver pappersbruket och den närmare tillsynen öfver detsamma i stället förflyttades på någon af öfrige fullmäktige, som kunde finnas dertill lämplig; hvarjemte rörande frågan om arvode till den, som erhöle detta bestyr, fullmäktige uttalat den mening, att en sålunda förändrad anordning skäligen syntes påkalla, att denne inspekterande fullmäktig, som genom nämnda uppdrag blefve betydligt mera upptagen än öfrige fullmäktige ej blott af tätare besök vid bruket utan äfven af handläggandet i öfrigt af åtskilliga detsamma rörande angelägenheter, tilldelades godtgörelse, hvilken med afseende å uppdragets större omfattning numera, fullmäktige funno sig böra föreslå till 1,000 kronor, förutom ersättning för resorna till och från bruket.

Hvad sålunda föreslaget blifvit har Utskottet funnit sig böra i så väl ena som andra hänseendet biträda och hemställer derföre,

6:o

att § 42 i bankoreglementet måtte sålunda ändras, att orden i mom. 1 "äfvensom öfver Tumba pappersbruk" utgå; att, med bibehållande af 2 och 3 momenten i samma § oförändrade, ett nytt moment må såsom det 4:de införas, deruti bestämmelse meddelas om utseende af en fullmäktig för att utöfva tillsyn öfver Tumba pappersbruk samt inför fullmäktige föredraga bruket rörande ärenden; att det nuvarande 4:de momentet i § med ett mindre tillägg i afseende å den inspekterande fullmäktigen vid Riksbankens pappersbruk bibehålles såsom § 5; samt att i följd deraf förberörda § 42 i bankoreglementet må erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig två deputerade, hvilka det åligger att, i öfverensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som af fullmäktige fastställes, samt i öfrigt efter af fullmäktige bestämd fördelning af göromålen dem emellan, föredraga ärendena inför fullmäktige, tillse utförandet af fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning af utländska vaxlar med hvad dertill hörer, utöfva tillsyn öfver göromålen

Bih. till Riksd. Prot. 1878. 6 Saml.

Föreslagen lydelse:

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig två deputerade, hvilka det åligger att i öfverensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som af fullmäktige fastställes, samt i öfrigt efter af fullmäktige bestämd fördelning af göromålen dem emellan, föredraga ärendena inför fullmäktige, tillse utförandet af fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning af utländska vaxlar med hvad dertill hörer, utöfva tillsyn öfver göromålen

1 Afd. 6 Häft.

2

inom Riksbanken *äfvensom öfver Tumba pappersbruk* och Riksbankens tryckeri, samt handhafva den löpande förvaltningen i öfrigt.

Mom. 2. Derjemte utse fullmäktige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad, hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet, äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad årligen.

Mom. 4. De till fullmäktige och deras deputerade utgående aflöningsförmåner äro bestämda i den af Riksdagen fastställda aflöningsstat.

inom Riksbanken och Riksbankens tryckeri, samt handhafva den löpande förvaltningen i öfrigt.

Mom. 2. Derjemte utse fullmäktige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad, hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad årligen.

Mom. 4. *Fullmäktige utse, likaledes inom sig, och bland dem, hvilka ej bestrida deputeradegöromål, en fullmäktig för att enligt meddelade föreskrifter utöfva tillsyn öfver Tumba pappersbruk samt inför fullmäktige föredraga bruket rörande ärenden.*

Mom. 5. De till fullmäktige och deras deputerade *samt den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid Riksbankens pappersbruk*, utgående aflöningsförmåner äro bestämda i den af Riksdagen fastställda aflöningsstat.

Under förutsättning af bifall härtill, har Utskottet här nedan föreslagit det tillägg i aflöningsstaten för Riksbanken, som af samma framställning föranledes.

Under de hos Utskottet rörande bestämmelserna i gällande bankoreglemente hållna öfverläggningar har förslag blifvit väckt om dels öfverflyttande på fullmäktige i Riksbanken af den Utskottet i 5 § af dess instruktion medgifna rätt att bevilja Riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för deras skulders betalande utan minskning eller afskrifning i sjelfva fordringsbeloppet, dels ock om bemyndigande för fullmäktige att för Riksbankens räkning antaga framställt förslag om afveckling genom administration utan bringande till konkurs af de gäldenärers affärer, som för tillfället blifvit urståndsatte att fullgöra sina förbindelser.

Enligt Utskottets till fullmäktige i Riksbanken derom gjorda framställning

hafva fullmäktige öfver detta förslag afgifvit utlåtande och dervid jemväl öfverlemnat dels protokollsutdrag, innefattande den särskilda mening två utaf fullmäktige, Herr Doktor J. W. Arnberg och Herr Grosshandlanden C. A. Lindroth i frågan afgifvit, dels Ombudsmannens vid Riksbankens hufvudkontor af fullmäktige infordrade yttrande i ämnet.

Utskottet, som funnit ifrågavarande förslag vara för såväl Riksbanken som affärsrörelsen i landet af den vigt och betydelse, att det bör vinna godkännande och af sådan anledning gjort nedan intagna framställning om ändring och tillägg i gällande bankoreglemente, har funnit sig böra gifva Riksdagen fullständig del af de skäl, hvilka blifvit i ofvanberörda yttranden såväl för som emot förslaget i dess helhet anförda, och får derföre till en början här intaga samma yttranden, så lydande:

1:o Ombudsmannens vid hufvudkontoret yttrande:

»I afseende på frågan om bemyndigande för bankofullmäktige att, för Riksbankens räkning, antaga framställt förslag om afveckling genom administration af sådana gäldenärers affärer, som för tillfället blifvit urståndsatte att sina förbindelser fullgöra, torde få erinras, att här i landet icke finnes någon lag, som föreskrifver, huru vid utredning af gäldbundet bo genom administration skall förfaras; hvaraf följer, att vid hvarje tillfälle, då förslag af omförmälda beskaffenhet väckes och af fordringsegare bifalles, det tillhör dessa att öfverenskomma om och stadga de vilkor, hvarunder administrationen skall bringas till utförande. Men att på förhand så noga afväga och bestämma vilkoren, att de blifva rätt tillämpliga på hvarje särskildt under administrationens fortgång sig yppande fall, torde, åtminstone när förhållandena i boet äro af mera invecklad art, knappast blifva möjligt; och saknaden af alla lagbestämmelser rörande sättet och ordningen för pröfning och afgörande af de tvistefrågor, som sålunda kunna mellan fordringsegarne uppstå, kan understundom ej förfela att göra sådana frågors bedömande vanskligt och någon gång verka äfven derhän, att en fordringsegares rätt, der den göres beroende af öfrige borgenärers beslut, kommer att i betänklig mån åsidosättas.

I betraktande häraf synes det vara mest välbetänkt, att det bemyndigande, som nu blifvit inom Banko-Utskottet ifrågasatt att åt bankofullmäktige öfverlemna, inskränkes dertill, att fullmäktige må ega att under förbehåll, som af dem anses vara för Riksbanken betryggande, medgifva anstånd med betalningen af förfallen fordran, hvarigenom ändamålet att utan konkursförvaltning åstadkomma utredning af ett gäldbundet bo kan vinnas, utan att Riksbanken behöfver ingå på det vid administrationer merendels nödvändiga vilkoret att i och för affärernas afveckling besluta om penningelåns upptagande för administrationens räkning med dermed förbunden ansvarighet, som för dem, hvilka i beslutet deltagit, kan blifva förlustbringande.

2:o Riksbanksstyrelsens yttrande:

»Då den ifrågakälda öfverflyttningen till fullmäktige af den Banko-Utskottet, såsom ofvan förmälts, tillkommande rättighet att besluta i fråga om förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af skuld till Riksbanken, ostridigt skulle medföra den fördel, att en åtgärd, som under vissa förhållanden kan lända Riksbanken till nytta och som redan nu kan utan framställning till Riksdagen eger rum, må kunna vidtagas äfven under den tid af året, då Banko-Utskottet icke är samladt, finna fullmäktige sig böra tillstyrka den i sådant afseende gjorda framställningen.

Skulle i öfverensstämmelse med denna fullmäktiges åsigt en sådan rätt blifva fullmäktige i bankoreglementet uttryckligen lemnad, synes åter någon bestämmelse i fråga om rätt för fullmäktige att medgifva s. k. afveckling genom administration af ett gäldbundet bo, deri Riksbanken är fordringsägare, icke vara erforderlig. Ändamålet med utredning af en gäldenärs affärer, på sätt med en dylik förvaltning åsyftas, lär väl icke kunna vara något annat, än att dymedelst bereda en fördelaktigare realisation af boets tillgångar och sålunda ett gynsamare resultat för borgenärerna i afseende å deras fordringars utbekommande, än som skulle kunna ernås, derest gäldenären blefve försatt i konkurstillstånd. Då nu fullmäktige, i händelse rättighet dem lemnas att besluta i fråga om betalningsanstånd för Riksbankens gäldenärer, hvarken kunna eller böra sådant anstånd medgifva, derest icke utsigterna för borgenärerna att utbekomma sin fordran skäpligen kunna antagas derigenom blifva större, men för sådant ändamål tvifvelsutan i många, kanske i de flesta fall erfordras, att det gäldbundna boet öfverlemnas till förvaltning af andra personer än gäldenären, åligger det naturligtvis fullmäktige, utan att särskildt stadgande derom meddelas, att föreskrifva vidtagande af en dylik förvaltningsåtgärd, likasom att inom området för sin befogenhet bestämma de visserligen flerfaldiga vilkor i öfrigt, hvilka för betalningsanståndets meddelande kunna finnas af förhållandena i hvarje särskildt fall påkallade.

Fullmäktige, som sålunda finna det med förevarande förslag afsedda syftemål i icke ringa utsträckning kunna vinnas, utan att i bankoreglementet någon särskild bestämmelse meddelas om bemyndigande för fullmäktige att bevilja »afveckling genom administration», hvilket uttryck, innan dess rättsliga betydelse blifvit fullständigt utredd och måhända genom nya lagstadganden fullkomligt bestämd, icke torde i och för sig för fullmäktige medföra någon viss utvidgad befogenhet och således icke heller böra i bankoreglementet inrymmas, få med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt tillstyrka, att bankoreglementets § 49 mom. 1, hvarest bestämmelsen i fråga torde hafva sin rätta plats, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, såväl lemna Riksban-

kens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till Riksbanken, som ock bevilja de Riksbankens gäldenärer, hvilka till borgenärens förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till Riksbanken. I annat än sistomförmälda fall må fullmäktige deremot icke efterskänka något» etc.

och 3:o *Det från bankstyrelsens beslut afvikande, utaf två styrelseledamöter afgifna särskilda yttrande:*

»Jemte det vi instämma i hvad som blifvit yttradt och föreslaget beträffande lämpligheten deraf, att den Banko-Utskottet nu lemnade rätt att bevilja Riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för deras skulders betalande måtte öfverflyttas till bankofullmäktige, anhålla vi få uttala den åsigt att, på det alla de fördelar, som af denna öfverflyttning förväntas, verkligen må kunna vinnas, i reglementet bör intagas en bestämd föreskrift äfven derom, att fullmäktige ega rätt medgifva ett gäldbundet bos afveckling genom administration. Det är nemligen klart att, såsom af bankofullmäktige redan blifvit antydt, ändamålet med ett beviljad betalningsanstånd ofta måste vara att möjliggöra en sådan afveckling, men då densamma icke sällan förutsätter, såsom erfarenheten redan lärt, äfven andra medgifvanden än det af endast betalningsanstånd, lär med skäl böra befaras, att Riksbankens styrelse af bristande fullmakt att sådana medgifvanden bevilja kan blifva nödsakad att afvecklingen förvägra eller, af nödtvungen underlåtenhet att öfverenskommelsen derom öppet biträda, densamma omöjliggöra. Att derigenom Riksbanken sjelf, der den är i större eller mindre grad oprioriterad fordringsegare, kan komma att utsättas för förluster, som kunnat och bort undvikas, lærer icke behöfva framhållas, under det å andra sidan faran af att lemna Riksbankens styrelse en dylik fullmakt icke bör anses särdeles vådlig, då den ju endast innebär ett bemyndigande att i ifrågavarande afseende så bestämma, som efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall synes lämpligast och fördelaktigast, och äfven detta bemyndigande icke heller efter vår åsigt bör innefatta rätt, att något eftergifves af Riksbankens fordran till kapita eller ränta.

I enlighet härmed anse vi § 49 af nu gällande bankoreglemente böra erhålla följande förändrade lydelse:

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall såväl bevilja Riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till Riksbanken, som ock att, der sådant anstånd beviljats, vidtaga de åtgärder och lemna de medgifvanden, som kunna befinnas nödiga för utredning af gäldenärens bo, annorlunda än genom

boets afträdande till konkurs; dock att någon eftergift af Riksbankens fordran till kapital eller ränta dervid icke får ega rum.

Mom. 2. Likaledes berättigas fullmäktige att, der efter noggrann pröfning skäligt finnes, bevilja de riksbankens gäldenärer etc. (lika med nuvarande mom. 1).

Mom. 3 lika med nuvarande mom. 2.

Den dagliga erfarenheten ger vid handen, att det sätt för realisering af ett gäldbundet bo, som måste ega rum, då detsamma blifvit till konkurs afträdt, ofta är långt ifrån det lämpligaste, vare sig för tillgodogörande af egendomens verkliga värde eller för ett behörigt tillgodoseende af borgenärernes äfvensom gäldenärens deraf beroende rätt. Synnerligast framträder detta förhållande vid tillfällen af större rubbningar och trångmål inom handels- och industriverlden med dervid följande fallissementer. Försök hafva derföre äfven i vårt land på senare tider blifvit gjorda att vid inträffade mera betydande betalningsinställelser förebygga inträdandet af konkurs och i stället åvägbringa enskild uppgörelse mellan gäldenären och samtliga fordringsegarne medelst beredande af någon tids anstånd med liqviderandet af gäldenärens skulder samt hans affärers afveckling genom administration; och har vid tillfällen, då sådan uppgörelse kommit till stånd, detsamma, såsom noggsamt känt är, för såväl fordringsegarne som gäldenärerne i allmänhet visat sig fördelaktig. Det torde ock kunna med temlig visshet antagas, att äfven för framtiden detta förfaringssätt skall komma att anlitas; och det har derföre syntts Utskottet angeläget, att något hinder icke må finnas för Riksbanken att i sådana bo, der den är fordringsegare, kunna med samtliga öfrige borgenärer lemna medgifvanden, hvarigenom gemensam fördel kan befrämjas. För närvarande finnes i sådant hänseende några andra bestämmelser icke meddelade, än att, såsom ofvan är nämndt, Banko-Utskottet blifvit i 5 § af dess instruktion be- myndigadt medgifva "förlängning i den föreskrifna tiden för skulds betalande till Riksbanken, utan minskning eller afskrifning i sjelfva fordringsbeloppet." Då nu Banko-Utskottet icke utöfvar sin verksamhet mer än några månader hvarje år, har det syntts Utskottet vara med en obestriddlig fördel förenadt att denna rätt till meddelande af betalningsanstånd varder från Utskottet till Riksbankens styrelse öfverflyttad. Härmed är dock efter Utskottets uppfattning icke tillfyllest sörjdt för denna angelägenhets ordnande. Otvifvelaktigt erfordras mången gång för åstadkommande af ett tillfredsställande resultat utaf ett lemnadt betalningsanstånd att det gäldbundna boets förvaltning och utredning öfverlemnas åt särskilde utaf borgenärerne utsedde ombud, hvilka af fordringsegarne i boet erhålla lämp-

liga och erforderliga föreskrifter i afseende å uppdragets omfång och beskaffenhet. Att bekläda fullmäktige i Riksbanken med rättighet att jemte öfrige fordringsegare i ett gäldbundet bo besluta om en dylik administration, i syfte att dymedelst för samtliga undvika förluster, kan Utskottet icke finna med äfventyr eller våda förenadt, då ju desse Riksdagens förtroendemän hvarken må antagas vilja eller kunna utan omsorgsfull pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall för Riksbankens räkning medgifva en sådan administration, och bemyndigandet under alla förhållanden icke bör innefatta rätt för fullmäktige att till kapital eller ränta eftergifva något af Riksbankens fordran. Kommer med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt ett dylikt bemyndigande att fullmäktige lemnas, bör detsamma, enligt Utskottets åsigt, med bestämda ordalag i reglementet för Riksbankens styrelse och förvaltning intagas, ty Utskottet kan icke dela pluralitetens af fullmäktige åsigt, att detta bemyndigande ligger inrymdt i rättigheten att meddela betalningsanstånd, utan delar i det hänseendet helt och hållet reservanternes här ofvan omförmälda mening, äfvensom Utskottet, lika med dem, finner den betänklighet öfrige fullmäktige hysa mot införande i sagda reglemente af uttrycket "afveckling genom administration" kunna undanrödjas dermed att i stället användas ord, som tydligen innefatta hvad med det nu ifrågakända bemyndigandet afses.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer Utskottet:

7:o

att § 49 i bankoreglementet må erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, bevilja de Riksbankens gäldenärer, som till borgenärens förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till Riksbanken, men ega för öfrigt icke att efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande Banko-Utskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta Utskott stadgar.

Föreslagen lydelse:

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, såväl bevilja Riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till Riksbanken, som ock att, der sådant anstånd beviljats, vidtaga de åtgärder och lemna de medgifvanden, som kunna befinnas nödiga för förvaltning och utredning af gäldenärens bo annorlunda än genom detsammes afträdande till konkurs, dock att någon eftergift af Riksbankens fordran till kapital eller ränta dervid icke får ega rum.

Mom. 2. Fullmäktige ega att så väl för hufvudkontoret, som, på förslag af vederbörande styrelse, för afdelningskontoren bestämma, hvilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linien i räkenskaperna.

Mom. 2. *Likaledes berättigas fullmäktige att, der efter noggrann pröfning skäligt finnes, beviljade Riksbankens gäldenärer, som sin egendom till konkurs afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till Riksbanken.*

Mom. 3. *I annat än det i nästföregående mom. 2 omförmälda fall må fullmäktige icke efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande Banko-Utskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta Utskott stadgar.*

Mom. 4. Lika med nuvarande mom. 2.

I afseende å de i §§ 69 och 70 af bankoreglementet förekommande bestämmelser angående tjenstemannabiträdena vid Riksbankens hufvudkontor i följd af köp och försäljning derstädes af utländska vaxlar, hafva fullmäktige hos Utskottet gjort skriftlig framställning, den Utskottet anser sig böra ordagrant intaga, så lydande:

“Jemlikt mom. 5 § 70 af gällande reglemente för Riksbankens förvaltning ega deputerade att antaga och entlediga biträden för de göromål och bestyr, som härflyta af utländska vaxlars köp och försäljning, samt jemlikt mom. 2 § 69 att tilldela dessa biträden lämpliga arfvoden. Biträdena inom kontoret för de utländska vaxelaffärerna äro sålunda icke upptagna i Riksbankens stat och derigenom beröfvade de förmåner i afseende å pension och förbättrade vilkor efter längre väl vitsordad tjenstgöring, som äro Riksbankens öfrige tjenstemän tillförsäkrade. Ett sådant undantag till dessa biträdens skada kan dock icke vara betingadt af göromålens beskaffenhet inom detta kontor, enär dessa göromål måste för banken och dess ändamål anses lika viktiga och nödiga som de öfriga, hvarjemte de från de handläggandes sida fordra icke mindre ordentlighet och duglighet samt ett ofta mera ansträngdt arbete, än af öfriga Riksbankens tjenstemän i vanliga fall begäres.

Det undantagsförhållande, i hvilket expeditionen inom detta kontor i anförda fall blifvit stäld, har derjemte vållat ett annat sådant, som fullmäktige icke anse fullt lämpligt. För all tjenstgöring inom Riksbankens öfriga kontor gäller nemligen den i tjenstgöringsstadgarne fastställda regeln, att inom hvarje kontor äro den eller de derstädes anställda förmännen, de må nu kallas kommissarie, sekreterare, ombudsman eller kamrerare, ansvarige för göromålens ordentliga besörjande, samt att de kontroller och den tillsyn stadgarne föreskrifva blifva noggrant efter

följda, äfvensom att tjänstemännen i öfrigt äro hvar för sig ansvarige för hvad hvar och en af dem tillhör att verkställa, granska eller vårda. För handläggningen af göromålen härrörande af utrikes vaxelärenden gäller icke denna regel, och finnes intet tjänstgöringsreglemente, emedan biträdena vid detsamma icke ansetts tillhöra Riksbankens tjänstemän.

Dessa göromål äro likväl af så grannliga beskaffenhet och derjemte i mån af vårt lands lifligare och mångsidigare beröring med utlandet så tilltagande i betydighet och omfång, att det för bankens intresse måste anses angeläget, att dessa undantagsförhållanden nu upphöra. Följande siffror torde härvid få återkallas i minnet, nemligen att under år

	sålles vaxlar.	köptes vaxlar.	omsättningssumma.
1875 st.	5,928	2,987	159,000,000
1876 ”	8,306	3,014	194,000,000
1877 ”	8,579	3,500	173,000,000;

samt derjemte erinras, att göromålen vid denna bankens afdelning omfatta icke allenast köp och försäljning af vaxlar, utan samtliga bankens utländska affärer i alla deras olika former. Under sådana förhållanden hafva fullmäktige ansett både rättvisast och lämpligast, att besörjandet af dessa göromål uppdrages åt ett särskildt kontor, och de dervid tjänstgörande upptagas i Riksbankens stat, hvar och en i den grad och med densamma följande förmåner, som kunna anses motsvara kvaliteten af hans göromål, samt att äfven för detta kontors tjänstemän intagas i tjänstgöringsreglementet föreskrifter i afseende å ansvar, fördelning af göromålen o. s. v.

Med afseende å nuvarande förhållanden och rörelsens omfång anse fullmäktige det afsedda syftet lättast kunna vinnas sålunda, att

1:o Såsom förman för "kontoret för Riksbankens utrikes affärer" anställas en tjänsteman i 3:dje graden med lön och förmåner såsom öfrige tjänstemän inom samma grad, samt, om och så länge han såsom kassör tjänstgör, med misräkningspenningar i likhet med öfrige kassörerna inom hufvudkontoret;

2:o en tjänsteman af andra graden och med denna grads löneförmåner att tjänstgöra såsom bokhållare och bestrida den inrikes brevexlingen.

Biträdet för den utrikes brevexlingen torde deremot lämpligast böra bibehållas på extra stat, emedan en dertill kvalificerad person kan behöfva tagas äfven utom banken och hans arbete derjemte naturligen alltid noga öfvervakas af deputeraden för utrikes vaxelärendena, hvilken sjelf underskrifver alla bref.

Då på senare tider Riksbanken börjat på anmodan af en eller annan af dess utrikes korrespondenter för desamma besörja inkasseringar, torde fullmäktige äfven få utbedja sig rätt att för dessa bestyr, hvilka ju närmast äro att förlikna med kommissionsanstaltens, få tilldela biträdena något särskildt mindre arvode, hvilket

torde komma att fullt motsvaras af den kommission, som för inkasseringarne belastas. Det skulle sålunda icke ådraga Riksbanken någon ny kostnad, men bör anses väl betingadt af det icke obetydligt ökade både ansvar och arbete, som dessa bestyr föranleda.

Fullmäktige anhålla få nämna, att genom sådant ordnande af expeditionen inom nu ifrågavarande kontor Riksbankens kostnader för de utländska affärernas besörjande icke i någon mån komma att ökas öfver de nuvarande, emedan de arvoden, som nu efter sorgfällig pröfning ansetts böra tilldelas biträdena, uppgå till fullt de belopp, hvartill löne- och andra förmåner enligt nu förelagda förslag skulle komma att stiga.“

Vid förehafvande af detta ärende har Utskottet funnit sig böra på de af fullmäktige anförda skäl till deras ifrågavarande framställning tillstyrka bifall och hemställer fördenskill,

8:o

att § 69 mom. 2 och § 70 mom. 5 i gällande reglemente för Riksbankens styrelse och förvaltning må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 69 mom. 2.

Nuvarande lydelse:

Utöfver hvad denna stat upptager ega fullmäktige att tilldela lämpliga arvoden såväl åt de tjänstemän, hvilka biträda deputerade med göromål och bestyr i och för vaxlars köp och försäljning, som ock åt de tjänstemän, hvilka erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 35, mom. 1 här ofvan.

Likaledes ega fullmäktige att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för tjenstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arvoden fullmäktige finna skäligen.

§ 70 mom. 5.

Deputerade ega att antaga och entlediga behöfliga biträden för de göromål och bestyr, som härflyta af vaxlars köp och försäljning; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmäktige anmälas.

§ 69 mom. 2

Föreslagen lydelse:

Utöfver hvad denna stat upptager ega fullmäktige tilldela arvoden såväl åt i staten icke uppförda biträden inom kontoret för Riksbankens utrikes affärer samt för kommissionsgöromålen inom detta kontor, som ock åt de tjänstemän, hvilka erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 35 mom. 1 här ofvan.

Likaledes ega fullmäktige att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för tjenstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arvoden, fullmäktige finna skäligen.

§ 70 mom. 5.

Deputerade ega antaga och entlediga i staten icke uppförda behöfliga biträden inom kontoret för Riksbankens utrikes affärer; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmäktige anmälas.

Till de i händelse af bifall till denna Utskottets hemställda erforderliga ändringar i Riksbankens aflöningsstat finnas förslag här nedan af Utskottet uppgjorda.

Vid slutet af nu gällande bankoreglemente finnes intaget ett så lydande öfvergångsstadgande: "För de lån med omsättningsrätt, som vid tiden för tillämpningen af de nya stadgandena rörande lån med afbetalningsrätt redan äro utgifna, gälle fortfarande de uti § 32 af bankoreglementet den 20 Maj 1874 gifna bestämmelser".

Då vid det förhållande att slutbetalning af de senast utgifna lånen med omsättningsrätt skall, der den icke redan egt rum, vara versktäld innan nytt bankoreglemente kan komma att utfärdas, hemställer Utskottet:

9:o

att nyssberörda öfvergångsstadgande må ur bankoreglementet uteslutas.

Utskottet öfvergår nu till afgifvande af förslag till de ändringar i gällande aflöningsstat för Riksbanken, hvilka betingas dels af Utskottets ofvan omförmälda hemställanden, dels ock af de framställningar om löneförhöjning eller annan ändring i sagda stat, hvilka blifvit af fullmäktige eller eljest hos Utskottet gjorda och befunnits vara af beskaffenhet, att Utskottet ansett sig böra samma framställningar understödja.

Dervid får Utskottet i främsta rummet, med antagande att de här ofvan under mom. 6:o föreslagna förändrade bestämmelserna rörande den närmare tillsynen genom fullmäktige vid Riksbankens pappersbruk vinner Riksdagens godkännande, hemställa,

10:o

att i gällande aflöningsstat för Riksbanken må under rubriken "A. Fullmäktige i Riksbanken" till nuvarande bestämmelser göras ett tillägg af följande lydelse:

"samt derförutom den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid Riksbankens pappersbruk — kr. 1,000."

Vidare, och under förutsättning att Utskottets likaledes här ofvan, under mom. 7:o, omförmälda förslag till förändrad anordning af bestyret med Riksbankens utrikes affärer af Riksdagen bifalles, hemställer Utskottet såsom följd deraf,

11:o

att i aflöningsstaten under rubriken "B. Hufvudkontoret i Stockholm" måtte få uppföras såväl i andra graden "tjugo" och i tredje graden "sex" tjänstemän i stället för deri nu upptagna respektive "nitton" och "fem", äfvensom att i den under samma

rubrik förekommande titeln "missräkningspenningar" orden "till kassörerne, hvarje kr. 1,500", måtte få utbytas mot orden: "till kassörerne samt till den tjensteman, som inom kontoret för Riksbankens utrikes affärer bestrider kassörsgöromål, hvarje kr. 1,500".

Under åberopande af de höga hyresprisen och lefnadskostnaderna här i hufvudstaden samt svårigheten för att icke säga omöjligheten att, med afseende å skyldigheten att hvarje söckendag i banken närvara från kl. half 10 f. m. till kl. 3 à 4 e. m. och turvis hvar tredje vecka dygnet om bestrida vaktgöring inom Riksbanken, kunna förskaffa sig någon afsevärd biförtjenst, har största antalet eller 18 utaf de vid Riksbankens hufvudkontor anstälde 21 ordinarie vaktmästare, med förmålan derjemte att deras nuvarande löneförmåner icke på långt när vore tillräckliga för en mindre familjs tarfliga bergning, uti en till Utskottet stäld och af fullmäktige öfverlemnad skrift anhållit om någon förbättring i deras lönevilkor.

Enligt gällande aflöningsstat uppbär hvarje vaktmästare vid hufvudkontoret:

i lön	700 kronor och	
i tjenstgöringspenningar	100	800 kronor.

hvilka belopp efter fem års ordinarie tjenst och derunder ådagalagdt välförhållande kunna höjas till

lön	800 kronor och	
tjenstgöringspenningar	200	1,000 kronor.

Derjemte äro, efter hvad fullmäktige meddelat, åtskillige vaktmästare i åtnjutande af särskilda arvoden för bestyr vid Riksbankens brandanstalter såsom stationsmästare och vice stationsmästare med resp. 100 kr. och 60 kr., hvarförutom de, som äro bosatte i staden inom broarna, bekomma i hyresbidrag 75 kronor hvardera årligen, hvilket dock mindre är att betrakta såsom en aflöningsförmån, än såsom ersättning för den högre hyra, som måste betalas för rum i denna stadsdel, i jemförelse med sådan i mera aflägset belägna trakter af hufvudstaden.

Likaledes utgå, såsom fullmäktige jemväl upplyst, särskilda ersättningsbelopp dels med 300 kronor årligen till hvardera af de två vaktmästare, som ombesörja brefs och paketers transporterande emellan Riksbanken och härvarande postanstalter, dels ock med 400 kronor årligen för vaktmästaregöromålen vid Riksbankens utländska vexelexpedition.

I sjelfva saken anföra fullmäktige följande:

"Det vore med tvekan som fullmäktige skulle anse sig kunna tillstyrka något afseende å ifrågavarande ansökning, då dels vaktbetjeningens aflöningsvilkor så nyligen som vid 1873 års riksdag blifvit reglerade och dels de belopp, som uppbäras, äro jemförelsevis ej obetydliga; men de särskilda förhållanden som ega rum med vakt-

betjeningen i Riksbanken göra dock att fullmäktige tro sig i någon mån för sin del kunna billiga den gjorda ansökningen.

Att en man med hustru och barn skall kunna ens torftligen försörja sig i hufvudstaden med en årlig inkomst af allenast 1,100 kronor torde under närvarande lefnadskostnader, då mer än tredjedelen af detta belopp åtgår till ensamt hyra för en tarflig bostad, svårligen kunna påräknas. Möjlighet för personer, tillhörande vaktmästareklassen, att bereda sig utkomst beror därför i väsentlig mån på biförtjenst med uppässning, vaktgöring vid teatrarne m. m. Från sådana biförtjenster äro emellertid Riksbankens vaktmästare i väsentlig mån hindrade derigenom, att de turvis hnfva natt-tjenstgöring, hvarjemte dagligen efter expeditionstidens slut samt sön- och helgdagar bankens hela bevakning under vanliga förhållanden uteslutande hvilat på vaktbetjeningen.

Fullmäktige finna derjemte af lätt insedda skäl det vara en ej ringa angelägenhet, att vaktbetjeningen i en penningeinrättning af den beskaffenhet som Riksbanken har sådana afföningsvilkor, att den derigenom tryggas från de mest tyngande lefnadsbekymren; och anse sig fullmäktige af dessa skäl böra hemställa, att lönen för vaktmästarne vid hufvudkontoret måtte höjas med 100 kronor för hvardera lönegraden“.

Med afseende å de af fullmäktige såsom skäl för bifall till ifrågavarande ansökning om löneförhöjning sålunda anförda förhållanden, har Utskottet funnit sig böra densamma tillstyrka och hemställer derföre:

12:o

att afföningsstaten för Riksbanken måtte, i hvad den rörer vaktmästarne vid hufvudkontoret, erhålla följande förändrade lydelse:

Vaktmästarne, hvarje, lön	kr. 800: —	
tjenstgöringspenningar	» 100: —	kr. 900: —
hvilka belopp efter fem års ordinarie tjänst		
och derunder ådagalagdt välförhållande kunna höjas till:		
lön	kr, 900: —	
tjenstgöringspenningar	» 200: —	kr. 1,100: —

I en till Utskottet ingifven skrift har styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Malmö Th. Lundqvist gjort hemställan om förhöjning af de honom i nämnda egenskap tillkommande afföningsförmåner. Såsom skäl för denna ansökning är af sökanden hufvudsakligen anfördt, att, sedan han år 1859 förordnades till bankoombud vid afdelningskontoret i Malmö hafva i följd af åtskilliga anförda omständigheter de med befattningen förenade inkomster nedgått och rörelsen deremot utvidgats såväl i kvantitativt som kvalitativt hänseende. Sö-

kanden anser sina göromål lika med dem, som tillkomma de vid upp- och utlåningsrörelsen inom hufvudkontoret anställde kommissarierna, hvarjemte han har att deltaga i pröfningen och besluten öfver diskonterings-, utlånings- och kreditivansökningar, hvilka göromål vore af den största vigt samt, förutom besvär, förorsakade mycken omtanke och stundom bekymmer, och anser han billigheten tala därför att arfvodet för handhafvandet af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Malmö, obräknadt arfvodet såsom ledamot i styrelsen, höjdes till lika belopp med en äldre kommissaries löneinkomster, minskadt med hvad som kan anses motsvara fördelen af fri bostad och vedbrand.

Enligt gällande aflöningsstat uppbär den styrelseledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen vid nämnda kontor, tillhoppa 5,000 kronor om året, jemte fri bostad och vedbrand, mot skyldighet att vid behof upplåta rum för styrelsens sammanträden; och har han för senaste året derjemte haft en ytterligare inkomst genom det arfvode, som fullmäktige, med stöd af § 65 mom. 2 i bankoreglementet, anvisat för bestyret med inköp af utrikes vaxlar under nämnda år.

Uti infordradt yttrande öfver ansökningen i fråga hafva fullmäktige anfört, hurusom af de från afdelningskontoret i Malmö inkomna berättelser framginge, att rörelsen vid detsamma år ifrån år ökats, och redan häruti syntes fullmäktige förefinnas giltigt skäl att tillse, det åtminstone icke förminskning måtte ega rum i löneförmånerna för den utom allt tvifvel synnerligen viktiga befattningen med handhafvandet af den dagliga förvaltningen med dess flerfaldiga bestyr och hvilken fullt toge i anspråk en persons hela och odelade verksamhet. Denne styrelseledamot innehade icke, i likhet med Riksbankens tjänstemän, ordinarie plats. Han vore underkastad årligt omval och hade ej pensionsrätt, om ock sådan tillkomme nuvarande innehafvaren på grund af förut innehafd tjänst i banken. Billigheten syntes därför fordra, att han sattes i tillfälle att något sörja för sin ålderdom eller en möjligen efterlemnad familjs bergning. I betraktande af dessa omständigheter och med fästadt afseende å det sätt, hvarpå andra större bankinrättningar godtgjorde innehafvare af befattningar af motsvarande vigt och betydelse, hölle fullmäktige före, att dessa befattningar borde så tillgodoses, hvad aflöningsvilkoren beträffar, att de kunde blifva någorlunda eftersträfvansvärda för fullt lämpliga personer. Ehuru således, enligt fullmäktiges åsigt, någon förhöjning i nu ifrågavarande aflöningsvilkor skäligen borde ega rum, ansåge fullmäktige den dock åtminstone för närvarande icke behöfva blifva så betydlig som i ansökan är antydt. Om, med bibehållande af nu utgående styrelseledamotsarvode, 1,800 kronor, arvodet för handhafvandet af den dagliga förvaltningen höjdes från 3,200 till 4,000 kronor, blefve det kontant utgående aflöningsbeloppet 5,800 kronor och om, såsom billigt syntes, fri bostad med vedbrand beräknades till 1,200 kronor, skulle samtliga aflöningsförmånerna kunna beräknas till 7,000 kronor, eller just samma belopp, hvartill de uppginge för en äldre kommissarie vid hufvudkontoret.

En dylik förändring i aflöningsvilkoren vid afdelningskontoret i Malmö ansågo fullmäktige imellertid svårligen kunna vidtagas utan en motsvarande förhöjning vid afdelningskontoret i Göteborg. Det hittills varande förhållandet i detta hänseende de båda kontoren emellan vore betingadt af rörelsens omfattning vid båda. Det syntes dessutom ganska sannolikt, att, om eller när den nuvarande styrelseledamoten för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Göteborg afginge, det skulle blifva ytterligt svårt att finna någon fullt lämplig person, som mot de nu bestämde aflöningsvilkoren ville åtaga sig den hans tid och krafter helt och hållet upptagande tjensten. Fullmäktige ansågo sig därför böra i sammanhang härmed föreslå, att arfvodet för sistnämnde styrelseledamot måtte höjas från dess nuvarande belopp 3,600 kronor till 4,600 kronor.

Med instämmande uti de af fullmäktige sålunda uttalade åsigter, hemställer Utskottet,

13:o

att gällande aflöningsstat för Riksbanken måtte, i hvad den samma rörer styrelserna för afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, sålunda ändras, att arfvodet för handhafvandet af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoret i Göteborg höjes från 3,600 till 4,600 kronor och vid afdelningskontoret i Malmö från 3,200 till 4,000 kronor.

I meranämnda aflöningsstat finnes till extra arbeten, semestervikariat och flitpenningar för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän vid afdelningskontoret i Göteborg upptaget ett arvode af 3,000 kronor för år räknadt.

Enligt hvad fullmäktige i skrifvelse till Utskottet anmält, har styrelsen vid nämnda kontor hos fullmäktige gjort framställning i syfte att få detta anslag höjdt till 5,000 kronor samt såsom skäl därför anfört, hurusom göromålen vid kontoret så väsentligen ökats, att icke allenast de ordinarie tjänstemännen måste för att medhinna sina åligganden arbeta vida utöfver den föreskrifna expeditionstiden samt till och med sön- och andra helgedagar, utan äfven från och med 1876 års början oafbrutet måst vid kontoret användas två extra ordinarie tjänstemän, samt att med anledning häraf det för slika fall afsedda ofvan omförmälda anslaget ingalunda vore tillräckligt att dermed på samma gång skäligen godtgöra nyssbemälda två extra ordinarie tjänstemän och derjemte sätta kontorsstyrelsen i stånd att genom flitpenningar uppmuntra de ordinarie tjänstemän, hvilkas arbete syntes kontorsstyrelsen icke vara med deras aflöning å stat tillräckligt ersatt, än mindre att vid det inträffade förhållande att någon ordinarie tjänsteman blefve af sjukdom urståndsatt sköta sin befattning lemna kontorsstyrelsen tillfälle att kunna till hans vikarie anordna tillfredställande ersättning.

Jemte meddelande häraf och med vitsordande af kontorsstyrelsens uppgift,

att från 1876 års ingång två extra ordinarie tjänstemän städse varit till tjänstgöring vid kontoret inkallade, hafva fullmäktige ifrågavarande framställning förordad; och som Utskottet, med afseende å förberörda, af kontorsstyrelsen anförda förhållanden jemväl funnit sig böra till densamma tillstyrka bifall, hemställes,

14:o

att det för afdelningskontoret i Göteborg till extra arbeten, semestervikariat och flitpenningar för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i Riksbankens aflöningsstat upptagna arfvode måtte från dess nuvarande belopp, 3,000 kronor, varda förhöjdt till 5,000 kronor.

Uti en till Utskottet stäld skrift hafva ledamöterna för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö C. M. Nyström och Th. Lundqvist gjort framställning om upphäfvande af stadgandet i gällande aflöningsstat rörande skyldighet för dem att under semester afstå en del af sina inkomster.

I fråga varande stadgande, intaget i mom. 2 af föreskrifterna rörande tillämpningen af aflöningsstaten, har följande lydelse:

“Styrelseledamot för den dagliga förvaltningen i Göteborg och Malmö, som åtnjuter ledighet enligt § 59 mom. 4, bibehåller sitt särskilda arfvode och öfriga förmåner, men afstår arfvodet såsom styrelseledamot under den tid ledigheten beagnas.“

Såsom skäl för detta stadgandes upphäfvande har blifvit af sökandena framhållet, dels att något dylikt stadgande, så vidt sökandena hade sig bekant, icke finnes gällande för embets- och tjänstemän vid andra statens verk, dels ock befattningarnas ansvarsfulla och ansträngande beskaffenhet, som gjorde det för desammas innehafvare högst oundgängligt att erhålla någon tids hvila för sinnet och tanken.

Uti afgifvet yttrande öfver ifrågavarande framställning hafva fullmäktige anført följande:

“Då det åberopade stadgandet, beslutadt vid 1875 års riksdag i sammanhang med de för styrelseledamöterna för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö medgifna rätt till 6 veckors semester hvarje år, är meddeladt i full öfverensstämmelse med hvad som redan förut var föreskrifvet i fråga om fullmäktiges deputerade, anse sig fullmäktige icke kunna yttra sig om den remitterade framställningen, utan att först beröra stadgandet i hvad det afser nyss nämnde deputerade.

Vid 1874 års riksdag yttrade fullmäktige i skrifvelse till Banko-Utskottet, bland annat, att till följd af viktiga förändringar i sättet för Riksbankens förvaltning äfvensom af den utveckling, Riksbankens utländska vaxelrörelse erhållit, hade göromålen för fullmäktiges deputerade så ökats, att behofvet för dem af någon le-

dighet ärligen blifvit fullt ut detsamma somför tjenstemännen, och hemstälde därför, på skäl som finnas vidare utvecklade i Banko-Utskottets betänkande N:o 10 vid nämnda Riksdag:

“dels att deputerade måtte berättigas att ärligen åtnjuta hvardera en och en half månads ledighet, dels ock att arfvode anvisas för en biträdande deputerad, med skyldighet att under nyssnämnda ledighet för hvardera af de ordinarie deputerade bestrida deras befattningar äfvensom att vid tillfälliga kortare förfall för någon af deputerade fullgöra dennes åligganden.“

Banko-Utskottet, som fann de anförda förhållandena tala för billigheten af den gjorda framställningen, föreslog äfven och Riksdagen biföll de stadganden i detta hänseende, hvilka återfinnas i nu gällande bankoreglemente § 42 mom. 2 och 3, så lydande:

“Mom. 2. Derjemte utse fullmäktige, likaledes inom sig, en vikarierande deputerad, hvilken det åligger att under den tid, då ordinarie deputerad åtnjuter ledighet, äfvensom vid tillfälligt förfall för någon af deputerade, fullgöra dennes åligganden.

Mom. 3. Ordinarie deputerade ega åtnjuta ledighet hvardera en och en half månad ärligen.“

Men då vid samma riksdag aflöningsstaten uppgjordes, stadgades med stöd af en Utskottets betänkande N:o 11 bifogad reservation, att vid tillämpningen af aflöningsstaten skulle iakttagas att:

“1:o. Deputerad, som enligt § (42) mom. 3 åtnjuter ledighet, bibehåller sitt arfvode såsom deputerad, men afstår arfvodet såsom fullmäktig under den tid ledigheten begagnas.“

Då slutligen vid 1875 års riksdag på framställning af fullmäktige och Utskottets tillstyrkan motsvarande rättighet till 6 veckors ledighet för de styrelseledamöter vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, hvilka handhafva den dagliga förvaltningen, beviljades, enligt lydelsen af § 59 mom. 4 i gällande bankoreglemente, fästades härvid ofvan anförda vilkor.

Under det att således tjenstemännen, som åtnjuta semester, enligt 6:te punkten i ofvannämnda föreskrifter angående aflöningsstatens tillämpning, ega att derunder bibehålla lön, tjenstgörings- och missräkningspenningar samt endast afstå de jemförelsevis ringa arfvoden, som utgå till de tjenstförrättande, åtnjuta deremot fullmäktiges deputerade ej en deremot svarande fördel, utan måste under åtnjuten semester afstå hela sitt fullmäktigesarfvode, äfven om suppleant ej behöfver i tjenstgöring inkallas.

Fullmäktige finna för sin del denna anordning hvarken billig eller med bankens sanna fördel öfverensstämmande.

Deputeradebefattningarne äro nemligen, enligt fullmäktiges förmenande, af den maktpåliggande och ansträngande beskaffenhet, att de svårligen i längden kunna

behörigen skötas, utan att någon tids hvila årligen åtnjutes, och åtnjutandet af en sådan hvila är därför, enligt hvad fullmäktige hålla före, ett verkligt behof ej blott för tjenstens innehafvare utan äfven för banken; hvarjemte det synes ganska lämpligt, att deputerade sättas i tillfälle att stundom å andra ställen, inom eller utom landet, inleda förbindelser eller undersöka förhållanden, som för banken kunna vara af vigt. Är nu detta fallet, så lär det icke heller vara *billigt*, att tjensteinnehafvaren skall med uppoffring af inkomster köpa tillfredsställandet af detta behof, och ej heller *med bankens sanna fördel öfverensstämmande*, att samma tjensteinnehafvare möjligen skall frestas att af ekonomiska skäl afstå ifrån att underhålla den själs-
spänstighet, som är oundgänglig för tjenstens behöriga skötande.

Då hvad fullmäktige här yttrat äfven i hufvudsaklig mån gäller ledamöterna för den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, få fullmäktige värdsamt hemställa om framställning till Riksdagen, att punkterna 1 och 2 i föreskrifterna angående aflöningsstatens tillämpning måtte ur reglementet utgå.“

Vid öfvervägande af hvad sålunda utaf fullmäktige anfördt blifvit, har Utskottet funnit sig böra med dem instämma deruti, att så väl de ordinarie deputeraderna inom Riksbanksstyrelsen som de styrelseledamöter vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, hvilka handhafva den dagliga förvaltningen, skäligen må under den tid af en och en half månad, en hvar af dem jemlikt 42 § 3 mom. samt 59 § 4 mom. af gällande bankoreglemente eger åtnjuta ledighet, få bibehålla samtliga sina aflöningsförmåner oförminskade, och att fördenskull de mot en sådan uppfattning stridande bestämmelserna i 1:sta och 2:dra punkterna af tillämpningsstadgarna vid Riksbankens aflöningsstat böra borttagas; hemställande Utskottet derföre:

15:o

att punkterna 1:o och 2:o i föreskrifterna rörande tillämpningen af aflöningsstaten för Riksbanken må utgå, samt ordningsnumren å de derefter följande punkterna i samma föreskrifter behörigen ändras.

Slutligen får Utskottet hemställa:

16:o

att de under punkterna 12:o, 13:o och 14:o här ofvan föreslagna förhöjda aflönings- och anslagsbeloppen måtte få utgå från och med den 1 April innevarande år.

Stockholm den 30 Mars 1878.

På Utskottets vägnar:

J. J. Ekman.

Reservationer:

af Herr *Åke Andersson* mot Utskottets hemställan i anledning af Herr Sjö's motion om utgifvande af riksbankssedlar å två kronors valör;

af Herr *Lyttkens*, med hvilken Herr Danielsson förenat sig:

»Mot den af Utskottet föreslagna ändring af bestämmelserna i § 49 af Banko-reglementet får jag reservera mig.

Den afser icke blott att öfverflytta till bankofullmäktige den rättighet, Banko-Utskottet nu har att medgifva gäldenärer anstånd med betalningen af deras skulder till Riksbanken, utan den afser äfven att lemna fullmäktige rättighet att medgifva och deltaga i förvaltning och utredning af gäldenärs bo annorlunda än genom detsamma afträdande till konkurs. Huru noggrant pröfningen vid detta senare medgifvande än göres, anser jag dock att sådana förhållanden och konjunkturförändringar kunna uppstå, att banken derigenom inkastas på områden, som ligga alldeles utom dess verksamhet, och belastas med deltagande uti förvaltning af sådana affärer, der man icke kan se när desamma kunna upphöra, eller hvilka förluster och olägenheter, som derigenom kunna uppstå.

Af dessa och de skäl, som bankofullmäktige och bankens ombudsman anført, får jag för Kammaren föreslå, att § 49 må få den lydelse, som fullmäktige föreslagit, nemligen:

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, så väl lemna Riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrifna tiden för betalande af deras skulder till Riksbanken, som ock bevilja de Riksbankens gäldenärer, hvilka till borgenärs förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid liqviden af deras skulder till Riksbanken. I annat än sist omnämnda fall må fullmäktige deremot icke efterskänka något etc. (Oförändradt)».

af Herr *Lyttkens*, med hvilken Herr Danielsson förenat sig:

»Mot den af Utskottet föreslagna aflöning åt den fullmäktig, som skall hafva tillsyn vid Tumba pappersbruk, får jag reservera mig.

Jag anser, att ifrågavarande göromål, som blott bestå uti att egna bruket och dess förvaltning nödig tillsyn, ej kunna komma att taga denne fullmäktiges tid så betydligt i anspråk, att icke detta arbete kan anses vara till fullo godtgjort med 500 kronor och reseersättning. Jag får derföre föreslå, att det af Utskottet framlagda ändringsförslag i aflöningsstaten för fullmäktige får följande lydelse:

“samt derförutom den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid
Riksbankens pappersbruk..... Kronor 500: —“;

af Herr *Åke Andersson* rörande sistnämnda fråga;

af Herr *Danielsson* mot Utskottets hemställan angående de för vaktmästarne vid Riksbankens hufvudkontor och styrelseledamöterna för handhafvande af den dagliga förvaltningen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö förslagna aflöningsförmåner.

Herr *Ola Månsson* har velat hafva antecknadt, att han ej deltagit i öfverläggningarna inom Utskottet rörande de under punkterna 12:o, 13:o, 14:o och 15:o här ofvan gjorda framställningar.